

Izhaja trikrat na teden
vsaki torek, četr-
tek in soboto.

Stane za celo leto
za Ameriko (izven
Chicago \$4.00. Za Ev-
ropo \$2.50. Za Chica-
go \$1.50.

Issued three times a
week every Tues-
day, Thursday
and Saturday.

Subscription for U-
nited States (except
Chicago) per year
\$3.00, for Europe \$3-
50. For City of Chi-
cago \$3.50.

LIST ZA SLOVENSKI NAROD + GESLO + ZA RESNICO IN PRAVICO

Sloga jači

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER OCTOBER 11, 1919, AT POST OFFICE AT CHICAGO, ILL.
UNDER THE ACT OF MARCH 3rd 1879.

Nesloga tlači

ŠTEV. (No.) 142.

CHICAGO, ILL., TOREK, 5. DECEMBRA — TUESDAY, DECEMBER, 5. 1922.

LETO (Vol.) VIII.

GRŠKI PRINC IZGNAN IN PONIŽAN.

Atene, 4. dec. — V Grčiji so se te dni završili veliki preobrati. Revolucionarne oblasti, ki sedaj vladajo na Grškem so pričele temeljito preiskavati vzroke, ki so dovedli Grško do poraza v Mali Aziji v boju s Kemalisti. Grški vojskovodje, ki so poveličevali grški vojski v Mali Aziji so trije obsodeni. Koncem zadnjega tedna je revolucionarni tribunal obsodil pet konstantinovih ministrov in par generalov na smrt.

Najnovejša poročila na govore, da so obsodili tudi kraljevega brata princa Andreja in sicer je izgnan iz Grške za vse življenje in pred svojim polkom, ki mu je v Mali Aziji poveljeval bo degradiran. Degradacija se bo izvršila javno, t. j. da njegova sarža in gumbi, ki so značili njegovo oficirsko stopnjo, bodo porazani javno pred korporativno zbranim polkom, ki mu je poveljeval.

Prince Andrej je najmlajši brat Konstantina. Poročen je z neko angleško princezino Alice, ki je ožja sorodnica angleške kraljeve družine. Andrej pa je tudi v sorodstvu z večimi kraljevskimi družinami po Evropi. Ko je prišel prince Andrej pred revolucionarni tribunal se je baže tresel, kakor šiba na vodi, ko so mu stavili izpraševalci razna vprašanja. Tribunal je vodil revolucionar general Vlahopoulos.

Nadalje govore poročila, da je grški kralj Iurij v ječi. Zastrazen je od vojaške posadke, kateri je zapovedano, ne pustiti kralja nikamor iz njegove palače. Ko je kralj izvedel za smrtno obsodbo bivših ministrov je baže omedlel. Poprej predno se je pričela obravnava, je kralj odločno protestiral proti smrtni obsodbi. Toda vse ne pomaga nič, revolucionarji gredo naprej s svojimi sodnijskimi procesi in pred tribunal bo postavljenih še nešteto grških uradnikov, ki so kolikor toliko sodegovorni za poraz v Mali Aziji.

Pet evropskih vlad je baže poslalo resen opomin Grškimi revolucionarjem, in te so: Francoska, Britanska, Italijanska, Belgijska in Španska. Zlasti so v skrbih vse vlade glede kraljevega brata princa Andreja, katerega, kakor se čuje nameravajo obsoditi še najbrže na smrt. Pa tudi balkanske države Jugoslavija in Romunija gledate z veliko pozornostjo na pravkar vršene se preobrate v Grčiji. Jugoslovanska in Rumunske kraljevi družini so v velikih skrbih radi princa Andreja. Prince Andrej je stric sedanje Jugoslovanske kraljice Marije. Če bo Andrej samo izgnan ne bodo zunanje države ugovarjale, če se pa pripeti, da ga usmrtiljo, zna pa Grško dovesti še v slabe razmere. Mala antanta bo Grčijo izključila iz svoje srede. Jugoslovanske čete, se baže že zbirajo ob Grški meji glasom večerašnih poročil. Vse to kaže, da se nad Grčijo zbirajo novi črni oblaki iz katerih se bo vsula ploha že nad tako zrahljano in zbito Grčijo.

Najpoznejša poročila pa tudi govore o izbruhu proti-revolucije, ki se je baže porodila iz nezadovoljstva naroda radi usmrčenja bivših kraljevih ministrov. Izbruh so se baže pojavili na otoku Krf, kakor tudi že v večjih krajih na kontinentu.

Venizelos, ki se sedaj nahaja v Lausanne na mirovni konferenci, gleda to domačo grško afero hladnokrvno. Na številna vprašanja članikarskih poročevalcev in drugih je izjavil, da ta afeta je za Grčijo domaćega notranjega pomena in da vsled tega nima nihče pravice intervenirati v te afere. Če bo kdor po-

ZDRUŽENE DRŽAVE PODPIRAJO ZAVEZNI- KE PROTI TURKOM.

Carigrad, 4. dec. — Združene države so se danes izrazile na mirovni konferenci v Lausanne po svojem zastopniku, poslaniku Childu, da stoje krepko za Anglijo in Francijo v zahtevah proti Turkom. Poslanik Child zahteva odločno, da da Turčija potrebne garancije za varstvo tujezemskih podanikov, ki se slučajno nahajajo v Turčiji.

Končne zahteve od strani zaveznikov še niso formulirane, to delo se je baže poverilo raznim pododborom, ki bodo celo stvar proučili, na kak način naj se take pogoje zahteva od Turčije. Formulirati dobro pogodbo, ki naj bi odgovarjala razmeram kakoršne so v teh ozirih v Turčiji ni prav lahka stvar, ker vse te zadeve so strašno komplicirane radi narodnostij, ki so raztrešene po turškem teritoriju.

Velika Britanija zahteva tri pogoje, katere mora Turčija izvršiti in te so: Vprašanje olinatih pokrajin, Dardanelske ožine in kapitulacija. Kapitulacija se nanaša na to, da bi Turčija dovolila tujezemcem posebne garancije ali jamstva za varstvo njih interesov. To je, kolikor se da razumeti zaveznike v tem slučaju, da bi tujezemске države imele celo v Turčiji gotove pravice, katere bi seveda morale biti urejene tako, da ne bi nasprotovale s turškimi teritorialnimi zakoni. Proti tem zahtevam, baže odločno nastopa Ismet Paša, predsednik in vodja turške delegacije na mirovni konferenci. On izjavlja, da Turčija ne bo kot taka nikdar tega dovolila, da bi se v njenih teritorialnih zadevah vmešavali tuji. To je stvar Turčije, do katere ima pravico samo ona in nihče drugi, tako odgovarja Ismet Paša.

Glede investiranja v industrijo od strani tujecev ima Turčija tudi svoje sklepe. Tudi v to pravi, da ne dovoli nikdar pod pogoji, kakor to zahtevajo Angleži od Turčije. Pa tudi v Dardanelskem vprašanju Turčija ne soglašajo z zaveznicami. Zato je težko sklepati, do kakega zaključka bodo prišli na mirovni konferenci v Lausanne. Britaniji že groze Turkom, da bodo zapustili konferenco in da bodo vzeli stvar v roke sile. Francozi podpirajo Angleže v njih zahtevah. Sedaj je tudi Amerika pokazala, da jih je pripravljena podpirati moralno. Iz vsega tega se lahko sklepa, da bo Anglija nastopila z vso odločnostjo proti Turkom glede svojih zahtev. Glavni boj za zlati jabolko ob Bosporu se je pričel. Anglež se mu bliža z vso svojo prekanostjo in najbrže — ga bo dobil.

BOLGARI HOČEJO OBSODITI PRONEMŠKE MINISTRE NA SMRT.

Sofia, 4. dec. — Bolgarsko sodišče, ki razpravlja o raznih činih bivših bolgarskih pronemških ministrov, prejema od številnih strank zahteve, da se obsodi krivce z najvišjo kaznijo, kar se razlaga, da pomeni s smrtjo.

izkušal na tukajšni konferenci predbacivati Grški to afero bom jaz zapustil konferenco, je izjavil Venizelos.

Kakor razvidno, gre Grčija skozi velike notranje boje, ki bodo obkraljili njen notranji organizem prav resno. Turek ji žuga na eni strani notranja kriza na drugi, v takih časih, je pa silno težavno najti pravo pot, ki naj bi vodila iz zagate.

KRATKE NOVICE.

— Glasom najnovejših vesti so prišli Rusi in Turki glede dardanelskega vprašanja do razkola. Rusija zahteva, da se iz Carigrada odstrani oborožene parnike in odda vsa kontrola nad ožinami posebni mednarodni komisiji, ki mora biti enako zastopana od vseh držav. Turčija je proti temu in tako je prišlo do razkola.

— Rusija je danes ponudila svojim sosedom na mirovni konferenci v Moskvi, da je pripravljena poleg znižanja svoje armade tudi znižati svoj letni proračun, ki je določen v te namene.

— Turški sultan je imel baže okoli 150 žensk po svojih baremih, tako poroča poročilo iz Carigrada. Pač turška kultura!

— Bivši Reški komedijant Gabriel d'Annunzio je izdal neko knjigo, v kateri strašno napada našega bivšega predsednika Wilsona radi njegovih 14. mirovnih točk. Kar italijanski komedijant govori na to svet prav malo da. Njemu velja: "Kakoršen mož, take besede!"

— Po Kitajskem so se zadnje čase silno razpasli roparji. General Wu se pripravlja s svojo vojsko na posebno policijsko čiščenje te gozlatni. Vsi misijonarji so dobili posebno navodila, da se umaknejo za ta čas na varno, ko se bo vršilo to čiščenje nepridipravov roparjev.

— Italijanska vlada je naprosila brazilsko vlado, da dovoli tisočerm italijanskim izseljencem, ki so bili zadnji mesec zavrženi po ameriški naseljeniški oblasti, se naseliti v Brazilijo.

— Grški prince Andrej, ki je izgnan za življenje iz Grčije, bo odpotoval v Anglijo, kjer si bo uredil svoj dom.

— V Mehiki je zadnji teden bankrotiralo sedem denarnih zavodov. Vzrok pripisujejo slabim odnosom z Wall Streetom v New Yorku, ki kontrolirajo finančno čelga sveta.

— V senatu se republikanski senatorji trudijo na vso moč, da bi odstranili od subvenčne predloge dodatke kongresa, ki govori, da mora kongres določiti, kolika svota se naj porabi v ta namen.

— Na jezeru Superior se je zadnji petek potopil kanadski parnik Maplehurst. Enaist moč od posadke je utonilo. Vzrok nesreče je bil silni vihar, ki je prevrnil parnik.

— V Toledo, Ohio je izbruhnil velik požar, ki je vpepelil tovarno Steel and Tube Co. Ker je požar izbruhnil v času viharja se je silno hitro raztegnil in napravil velikansko škodo, ki se ceni nad \$175.000.

— V Rockfordu nameravajo postaviti zvezno državno kaznilnico. Nova kaznilnica bo zgrajena baže v bližini vojašnice Camp Grant.

— Blizu mesta Tombstone v Arizoni so našli te dni novo srebrno žilo. Žila je baže 6 palev debela, ki vsebuje čisto pristno srebro.

— V Faribault, Minn. je bila te dni oropana tamošnja državna banka. Banditi so odnesli nekako 7 tisoč dolarjev v gotovini in blizu 18 tisoč v Liberty bondih.

— Lovska nesreča se je pripetila lovcu Dietz v Burlingtonu, Ia. Puška se mu je po nesreči sprožila in mu raznesla skoro vso roko. Nesreča se je pripetila na čolnu, ko je bil na lovu za divjimi racami.

— V Pana, Ill. je zmanjkalo zadnji teden vode. Odkod pomanjkljivosti vode nihče ne ve, eni so mnenja, da so usahnili vrelci. Vsled tega so morali zapreti par premogorov in tovarn.

LUSITANIJA NI NOSILA VOJNEGA OROŽJA.

New York, 4. dec. — Parnik Lusitania, last Cunard linije, ki je bil potopljen po nemškem submarinu leta 1915, blizu Irskega obrežja, ni nosil na krovu nikakih pušk, ne vojaštva. Nosil pa je 5.400 zabojev, po večini praznih patronov. Ti zaboji pa so bili naloženi po dovoljenju posebnega mednarodnega pakta, ki so ga vse države sprejele menda v letu 1911, kot trgovski pakt. Tako poroča o tej aferi Mr. Dudley Field Malone, kolektor in pristaniški komisar v New Yorku.

Potop Lusitanije je najbolj ozlovoljil ameriške državne kroge. Lusitania je bila nekaj meinik ameriške strpnosti do nemškega rogozila. Tedaj je ameriška vlada poslala svoj prvi resen uradni opomin nemški cesarski vladi v Berlinu. Nemška cesarska vlada je odgovorila in obljubila, da se bo držala mednarodnega prava v naprej, in da ne bo nadlegovala, trgovskih parnikov po morjih, ako isti ne bodo nosili stvari, ki bi koristile vojni njenih sovražnikov, in da bodo dali potnikom priliko za rešitev. Toda ni minilo mnogo časa in zopet je nemška torpeda poglala v morske globine nadaljne parnike, na katere so potovali ameriški podaniki.

In še več, leta 1917. meseca januarja je sklenila nemška cesarska vlada poglati na morsko dno vsak parnik, ki bi se ne ravnal, kakor je to sklenila ošabna nemška vlada v Berlinu. Celo prosti Ameriki je stavila v izpolnjevanje nove odredbe. To je bilo končno dovolj, mera krivice in nepoštenosti in prelomljenja oblihi je bila polna in Amerika je napovedala vojno Nemčiji.

Lusitanie Nemci ne bodo nikdar pozabili, ker z njo je šla na morsko dno tudi prerokovana in tako sigurno pričakovana v vse nemških krogih nemška zmaga.

"MOČNA MORNARICA JE EDINO NAŠE UPANJE."

Washington, 4. dec. — Mornariški tajnik Denby priporoča državnemu departamentu za močnejšo mornarico. V svojem priporočilu izjavlja: "Naša mornarica mora biti druga na svetu če ne prva. Močno brodogradnja doma in močno brodogradnja na širnih morjih, ki bo čvrsto našo trgovino in lastnino po svetu je naša edina zaslomba, na katero se moremo lahko zaneseti v vseh slučajih."

SAMI SEBI KORISTITE

Ako pošljete svoje božične pošiljke skozi Bančni Odelek "Edinosti," ki Vam nudi za ta slučaj posebno nizke cene, ki jih je mogoče ponuditi odjemalcem. Denar dostavimo na najbližnjo pošto prejemnikov in sicer to izvrši "LJUDSKA POŠTILNICA V LJUBLJANI" s katero imamo vrejene posebne zveze. Dostavljenje se vrši hitro in točno. Poskusite enkrat in prepričani smo, da boste zatem vedno pošiljali svoje pošiljke, e skozi naše podjetje. To pa zato, ker pri nas je hitra postrežba, točnost in najnižje kurzne cene, ki jih je mogoče dobiti na borzah.

VČERAŠNE CENE SO BILE:

Jugoslovanskim kronam:	Italijanskim liram:
500 — kron \$ 2.05	50 lir \$ 2.50
1,000 — kron \$ 3.95	100 lir 5.30
5,000 — kron \$19.50	500 lir 25.00
10,000 — kron \$38.00	1000 lir 50.00

Pri večjih svotah, ki presegajo svoto dvajset tisoč kron, ali dva tisoč lir damo še posebni popust.

Za pošiljke v dolarjih glejte oglas na drugem mestu v tem listu.

EDINOST

GLASILO SLOVENSKEGA KATOLIŠKEGA DELAVSTVA V AMERIKI.
Izhaja trikrat na teden.

Edinost Publishing Company.

1849 W. 22nd Street,

Telephone: Canal 0098.

Chicago, Ill.

ADVERTISING RATES ON APPLICATION.

Published Three Times a Week by

EDINOST PUBLISHING CO., 1849 West 22nd Street, Chicago, Illinois.

Entered as second-class matter October 11, 1919, at the post office at Chicago, Ill. under the Act of March 3, 1879.

Clemenceau.

Te dni je dospel v Ameriko najbolj prefrigani francoski diplomat Clemenceau, katerega eni imenujejo radi vročehrvnih nastopov v diplomaciji in politiki "francoskega tigra." Njegov glavni politični namen je, pojasniti ameriški javnosti sedanje stališče Francije do Nemčije. Znano je, da se je ljubezen med Francijo in Združenimi državami po zadnji vojni že precej zrahljala in da morala te medsebojne ljubezni ni več močna kot je bila. Da se je ta ljubezen tako zrahljala so krive razne intrige zavezniške diplomacije, ki je čestokrat ignorirala ameriško mnenje o gotovih konfliktih, pri katerih bi morala Amerika kot velesila imeti tudi svojo besedo. Sedaj je prišel Clemenceau čez morje, da tu zopet zmaši na kak način skupaj staro prijateljstvo sestrskih republik. Posebne sreče s svojo sedanjo misijo ne bo imel, kakor kaže temperatura ameriškega mnenja do Clemenceau-a.

Ker smo že pri temu prominentnemu francoskemu državniku, se nam zdi vsekakor potrebno, da si ga ogledamo malo od bližje iz čisto nepristranskega stališča. Clemenceau igra v francoski politiki že več desetletij veliko vodilno vlogo. Tekom zadnje vojne je bil francoski ministrijski predsednik, ki je s svojo politično spretnostjo prav izborni vodil državni čoln skozi najbolj kritične trenutke, ki jih pomni francoska zgodovina. Ko se je vojna končala in ko so sedli v Versailles za zeleno mizo izbrani možje vseh narodov, je bil med njimi prvi Clemenceau. Bil je izvoljen predsednikom mirovne konference in isto tudi vodil do kraja, dokler ni bil mir podpisan od premagancev in zmagovalcev. Njegov zvesti pristaš je bil znani Lloyd George. Delala sta roka v roki in igrala hazardno igro za usodo raznih narodov, proti drugim.

Ko se je končala zadnja vojna, kdo se ne spominja slavnega odhoda našega bivšega čislana predsednika Wilsona. Odšel je kakor velik vitec z oljčno vejico miru v Pariz. Njegova beseda za splošni mir je donela med vsemi narodi, kadarkoli se je oglašil. In ali Wilson mar ni imel dobrih in poštenih misli? Imel jih je! Toda udal se je s svojo energijo političnemu pritisku Lloyd Georga in političnemu vplivu moža, ki je pravkar sem dospel in išče ameriškega prijateljstva do Francije in to je — George Clemenceau!

Clemenceau je bil pa tudi glavni autor versailleskega miru. Da danes po štirih letih vlada v Evropi še vedno hušja in hušja mizerija je njegova zasluga! Da ni bilo v Versailles sprejetih globoko zamišljenih 14. mirovnih Wilsonovih točk, je tudi velika zasluga Clemenceau-va! Kratko, za ves slabi učinek versailleskega miru je odgovoren on!

Clemenceau je bil podoben na mirovni konferenci velikemu možu z jekleno voljo. Ko je rajni sv. Oče Benedikt XV. blagoslavljal zbrani zbor v Versailles in jim priporočal, da naj prično zidati svoje odgovorno delo na medsebojni ljubezni, da naj pozabijo, kaj se je godilo v preteklih dnevih med njimi, se Clemenceau ni mnogo zmenil za priporočila, ki jih je dajal konferenci mirovni papež Benedikt XV. V svoji neizmerni jezi do narodov s katerimi je sklepal mir, ni poznal nobene meje pravice ljube in zmernosti.

Ko je mirovni papež Benedikt XV. imenoval med vojno sebičnost: "Il maledetto egoismo" — prokleto sebičnost! sta se mu Sonino in Clemenceau postrani smejala. Toda na njo je zidal prostozidar Clemenceau versailleski mir in evo ga! — Ali drži? Ali bo držal do jutri? Ne, že zdavnaj ni držal in nikoli ne bo! Držal bo samo toliko časa, dokler bo sila jačja od premaganih. Tak mir pa, ki ga je treba s policajem stražiti, pa ni noben mir — ampak v pravem pomenu besede priprava za bodočo vojsko.

Mi nikakor s tem ne soglašamo s premaganimi Nemci, ne, prav je, da so jih dobili po svojem militarističnem hrbtu, ker to so zaslužili, toda, ko se je vojna končala, končati bi se moralo tudi sovraštvo in na njegovo mesto bi morala stopiti medsebojna ljubezen, pa bi bila dana prava podlaga trajnemu miru. S tem, da svojega nasprotnika premagaš, ni še rečeno in dopustljivo, da ga smeš tudi umoriti. Kakor hitro narediš več, kakor, da se samo ubraniš in poraziš sovražnika postaneš ti nasilnež in krivičnež.

Kako slabo podlago, oziroma, kako slab ogelni kamen je položil evropejskemu miru Clemenceau, pa zlasti priča to, ko sedaj v strahu išče zopetnega prijateljstva v Ameriki. Strah ga postaja, ker se zaveda, da nekaj ni storil prav in da se bo to, kar je on sezidal, kmalu podrlo in zdrobilo v prah. Ta njegov strah je popolnoma opravičen, ker dan naščevanja bo gotovo prišel, če bodo zavezniški vodili še naprej tako sebično in izkoriščevalno politiko. Vsaka stvar ima svoje meje, pa bi jih mogla imeti tudi ta! Štiri dolga leta je že minulo od zadnje krvave vojne, ki je pomorila milijone in milijone mladih najboljših ljudi, za seboj pa pustila neizmerna razdejana pozorišča in čas je, da bi se enkrat med evropejskimi diplomati in državniki že prenehalo govoriti o vojnah in edino o samih vojnah.

Clemenceau, mesto, da izgublja svoj čas nepotrebno po Ameriki za gotove militaristične načrte francoskih in zavezniških militaristov, naj gre domov in si izpraša svojo kosmato vest, zakaj je napravil tako slab versailleski mir, zakaj mu je dal tako slabo podlago, potem pa naj gre h tistim, ki jih sedaj sovraži in jim pokaže, da je on pozabil kar se je godilo pred štirimi leti, in da ne želi drugega, kakor pravega medsebojnega prijateljstva in ljubezni. To naj stori in oznanja narodom, mesto evangelij militarizma — evangelij miru in ljubezni, pa se bo po Evropi v kratkem govorilo mesto o vojnah — o ljubem miru in medsebojni ljubezni. To naj stori Clemenceau, pa mu bo vesoljni svet kmalu odvzel titl krvavi čnega tigra in mu posadil na njegovo osivelo glavo venec oznanjevalca ljubega miru!

IZ SLOVENSKIH NASELBIN.

Willard, Wis. — Cenjeni g. urednik: — Dovolite tudi meni nekoliko prestora v Vašem cenjenem listu Edinosti.

Pri nas je že nastopila zima in farmarji smo že pričeli stiskati se h gorkim pečem. Sedaj, ko ne bo za delo na polju, bomo sekali hlode in si tako skušali čistiti naprej naše še preraščene prerije. Ko bi bil človek prišel sem pred dvajsetimi leti, bi bil našel tu en sam nepretrgan prerijski gozd, preraščen z grmičevjem drevesi itd. Danes pa je naša farmarska naselbina dobila na svoji površini že velike pleše in na teh plešah so se pojavile lepe preorane njive, pašniki itd. In tako delamo leto za letom, vsako leto se te pleše povečajo za par akrov in ne bo dolgo ko bodo vse tukajšnje farme lepo urejene, kakoršne ljubi moderni ameriški farmar.

Letošnje leto je bilo še precej dobro. Vse je prav dobro obradilo. Seveda le en križ je še in ta je, da so farmarski produkti na tako nizki ceni, da se farmar s temi novci, ki jih dobi za svoje pridelke komaj prerine skozi življenje, katero traja od njega raznih življenjskih potrebščin, katere mora kupovati v mestih, obleke in zlasti pa obresti za njegove dolgovce, ki jih morebiti še ima na svoji farmi. To pa pobere vse, kar dobi za pridelke in marsikateri še nima dovolj. Taka je slika srednjih farmarijev zlasti nas, ki smo prišli na farme med vojno, ko je bilo vse drago, a sedaj, ko bi se imeli malo pomagati, ne velja farmarski pridelek nič in prisiljeni smo ga prodajati skoro zastonj. Tisti, ki imajo veliko krav še nekoliko shajajo, ker mleko ima še vseno svojo veljavo in nosi tudi stalne mesečne dohotke. Vsi drugi pa bijemo trd boj za svoj obstanek.

Ko tako sedaj ob daljših večerih prebiram list Edinost, vidim razne dopise v listu iz vseh krajev, kjer se razni delavci pogovarjajo o delavskih razmerah, o društvenem življenju in drugem. Že dali časa sem nameraval vam pisati, da bi določili po zimi, ko imamo farmarji čas tudi nam farmarjem en kotiček, kakor ste ga n. pr. dali ženskam. Tu naj bi farmarji sami pridno razpravljali o farmah, kako eni ravnaajo s to stvarjo, drugi zopet, kako z drugo in to bi bilo jako zanimivo za farmarije in obenem tudi podučljivo. Marsikateri farmar bi dobil pojma, kako se ravna s kako stvarjo, o kateri še dozdaj morda ni podučeni. Zlasti bi bilo dobro razpravljati o živinoreji, ker tu se povečini pečemo z mlekarijo itd. Marsikak poduk bi nam bil jako dobrodošel v tem oziru. Pa tudi drugih predmetov je dovolj o katerih naj bi farmarji razpravljali. Po zimi je časa na farmah dovolj in zakaj ga ne porabite za koristno stvar.

Te želje, katere sem izrazil danes g. urednik ima tudi več drugih tukajšnjih farmarijev. Zato sem dobil pogum, da sprožim javno to misel. List Edinost se mi zdi za ta namen najbolj pripraven, ker v njem vidim tudi največ dopisov iz vseh krajev Amerike, t. j. znamenje, da je najbolj priljubljen med rojaki širom Amerike. Večkrat vidim dopise slovenskih farmarijev iz Michigana, od nas iz Wisconsin, Kansasa, Minnesote in celo iz Kanade. Če bi se pa zvezali potom časopisja in imeli določen prostor v listu, kjer bi vodili svoje razprave, bi postali nekako organizirani. Jaz vidim v tem veliko korist. Zato bi prosil še druge farmarije po vseh drugih krajih, odkoder vidim v listu številne dopise, da bi povedali o tem svoje mnenje.

Sklepam svoj dopis in pozdravljam vse rojake, zlasti pa vse farmarije širom Amerike in Kanade!

Willardski farmar.

(Opomba ured.: — Vaše misli so jako idealne, ki bodo brezdvomno velikih koristi za vse slovenske farmarije, če se uvedejo. Kar se tiče nas vam radi damo na razpolago prostor v listu. Odvisno pa je seveda od Vas farmarijev samih, s kakšno energijo se boste lotili tega dela. Tudi mi bomo vam radi pomagali, kolikor bo v naši moči pri takih razpravah, kakor ste omenili. Prosimo pa seveda, da se oglašijo še drugi farmarji po drugih državah, kakšne ga mnenja so oni.)

Chicago, Ill. — Vsi slovenski trgovci in obrtniki v Chicagu se ujudno vabijo na letno sejo Slovenske Trgovske Obrtniške Zveze, ki se vrši v sredo, dne 6. decembra 1922., točno ob osmi uri zvečer, pri Mr. Steve Jakšiču, 1808 W. 22nd St.

Poleg drugih važnih točk je tudi na dnevnem redu volitev odbora za leto 1923., zatoraj je vsak član dolžan se te seje udeležiti. Kateri še ni član, a želi pristopiti, naj pride na to sejo.

Obenem se vsem članom naznaja, da se zanašajo vse seje pri članu Mr. Jakšiču, kar naj vsak blagovolji vzeti na znanje.

Naznanjamo tudi, da bomo izdali krasne stenske koledarje z imenikom Slovenskih trgovcev in obrtnikov, ki so člani zveze, in plačajo svoje prispevke. Po eden iztis dobi vsaka slovenska rodbina, od katere bomo imeli, naslov pravočasno. Kateri slovenski trgovec ali obrtnik še ni član Zveze, a želi da bi bilo njegovo ime, obrt, naslov in telefon na koledariju, naj se priklasi najpozneje do letne seje, dne 6. decembra.

John Gottlieb, tajnik.

Moon Run, Pa. — Iz naše naselbine so le bolj redki dopisi in v našem listu Edinosti, dasi ima tu nekaj naročnikov se le malokdaj kdo oglaši. Tudi jaz se ne bi, ko bi ne videl slučajno v radikalnem listu Prosveti dopisa iz naše naselbine, v katerem vabi tukajšnje rojake tajnik socialističnega kluba 175 za pristop.

Ni moj namen napadati koga po časopisu, nisem tega delal še doslej pa tudi ne bom storil tega nad Lucasom Butja, ki je dotični dopis objavil v Prosveti. Hočem mu pa le nekoliko odgovoriti in to stvarnim potom na stavek v njegovem dopisu v katerem pravi: "Delavci v naši naselbini k temu lahko pripomorejo d izboljšanje razmer. V naselbini imamo socialistični klub šte. 175, h katerem lahko pristopijo vsaki čas. Tu ne brani klub nikomur pristopa radi vsakega prepričanja, ker versko prepričanje je za vsakogar zasebna zadeva..."

Tako torej vabi v socialistični klub Lucas Butja naše rojake v Moon Run in okolici. Nič nimam proti temu, da agitira za socialistični klub. Kaj takega bi morali tudi mi delati za našo katoliško stvar, ako bi se zavedali v kako resnih časih, da smo. Naši nasprotniki se tega dobro zavedajo, zato agitirajo na vse mogoče načine. Ampak, kar hočem povedati tajniku kluba Lucasu Butja je to, da naj nikar ne agitira pod tako pretvezo, kakor agitira. Ko piše: "... ker versko prepričanje je za vsakogar zasebna zadeva..." naj bi pomislil, da socialisti ne spoštujejo te zasebne stvari verskega prepričanja, kot resnično zasebno stvar posameznika. Če on to trdi, trdi morda zato, ker on tega dobro ne ve in morda ni dobro o socialističnih principih še sam podučen, ali pa ve, pa trdi nalašč tako, ker hoče morda pod pretvezo loviti neprevide kaline na socialistične limanice. Eno ali drugo je resnično — tretje je nemogoče. Ali nevednost, ali pa hinavščina.

Da socializem pusti versko prepričanje pri miru je navadna bajka, ki ji jaz iz izkušeni ne vriamem nikoli. To so trdili po raznih shodih tudi že drugi, ki so agitirali za socializem, a jaz jim povem vsem, da so taki, kakor sem že omenil gori, hinavci ali pa nevedneži, ki socializma sploh ne poznajo. Jaz čitam Proletarca že svojih 10 let, dobiva ga moj sosed, ki mi ga daje, da ga čitam. Toda njegove laži me niso še prav nič prepirale. Kar n. pr. govori Lucas Butja, to temeljito pobija čestokrat Proletarec sam N. pr. pogledite samo šte. 702. Proletarca.

ZA BOŽIČNE PRAZNIKE

je prav gotovo, da se boste spomnili na svoje domače v stari domovini. Slaba letina in slabe razmere doma potiska v stiske naše domače v domovini. Marsikateri izmed čitateljev bo poslal svojim domačim domov, kak dar. Vse te opozarjam, da naj se pri pošiljanju denarja spomnijo na naše podjetje, na BANČNI ODDELEK "EDINOSTI", ki pošilja denar v staro domovino PO NAJNIZJIH DNEVNIH CENAH IN NUDI POŠILJATELJEM NAJTOČNEJŠO POSTREŽBO.

Pošiljateljem se najtopleje priporoča:

BANČNI ODDELEK EDINOSTI

1849 W. 22nd Street

Chicago, Ill.

kjer je zapisano na deveti strani lista pod zglavjem "Proslava petletnice ruske revolucije tudi to le: "... Kakor na Slovenskem in v vseh krajih, kjer žive pobožni kristjani, tako so tudi v Rusiji cvetela božja pota in šele zadnje čase izgubljajo svoj sloves. Legendarni čudeži na gričih in gorah obledavajo, in s tem božja pota, ki so tudi le še kot spomin na vraževerstvo, ki je prevevalo toliko ljudi vse do današnjega časa..."

Torej Lucas Butja pa pride, pa pravi, da socializem nima nič proti verskemu prepričanju, da to je zasebna stvar posameznika. Vprašam, zakaj jo Proletarec smeši, ako je to stvar posameznika? Pa tudi Proletarec je sam že pisal, da vera je stvar posameznika, a na drugih straneh je vero napadal in smešil. Kakka logika je to? Pa tudi v Prosveti se je bralo že čestokrat, da socializem nima ničesar proti veri. Dnevno pa smeši duhovnike in vero. Torej če je vera zasebna stvar posameznika, je prav gotovo, da se posamezniku ne bo dopadlo, če isto njegovo zasebno stvar, proti kateri izjavljamo, da nimamo nič, potem napadamo in smešimo. Torej kje je logika? Ali se ne pravi to iz ljudi norce briti? Naravnost za nos vleči?

Sicer pa je cela stvar takale. Socializem je bil proti veri že takoj od svojega postanka, ko ga je pričel širiti njegov oče Marks. Že on je smešil in norce bril iz vere in krščanstva, to je delal še vsak njegov naslednik, kdor tega ne vriame naj pogleda v socialistične spise, pa bo videl ako le ni slep. Znameniti francoski pisatelj Fontain je sam pribil v svojih spisih: "Socializem v katerikoli obliki je vedno in nujno za kleti sovražnik vere in krščanstva..." Tak je torej socializem v resnici. Pa pride Mr. Butja pa pravi ljudem: "Le v klub, le v klub, vaše versko prepričanje je zasebna stvar posameznika s katero socializem nima nič opraviti." Kako se vaša izjava ujema s tem, kar sem na vedel? Ali ni nekaj takega kakor laž in neresnica? Je, je, le dobro jo poglejte! Ponavljam, vi mogoče to sami dobro veste, kakor vedo to pri Proletarcu in Prosveti, pa vendar hočete loviti pod pretvezo neprevide se katoliške kaline. Če veste, ste hinavci, če ne veste ste pa nevednež, ki socializem v bistvu prav toliko poznate, kakor pet-letno dete. Če je resnično zadnje, potem svetujem vam, da pustite agitiranje za socializem, ker ne veste zakaj agitirate in z vsakim svojim korakom v tem oziru stopite v napačno smer.

Ta dopis sem objavil zato, da ne bodo razni socialistični agitatorji po Pennsilvaniji mislili, da ni nobenega med nami, ki bi socializem poznal, kakoršen je v resnici. Iz moje strani odobravam, kar je dobrega na socializmu, toda tega je na njem čezdale manj. Vse kar je še dobrega na socializmu so prazne puhlo doneče fraze. S frazami se je socializem pričel in z frazami se končuje. Od fraz pa človek ne živi. Za življenje je treba drugih boljših sredstev.

Za danes ne bom razpravljaj o socializmu dalje, opominjam pa vse rojake, naj dobro premislijo predno sedejo na fraze raznih socialističnih agitatorjev, ki mogoče pod pretvezo, ali pa v svoji skrajni nezavednosti hočejo loviti neprevide kaline za socializem.

Pozdravljam vse naročnike lista Edinosti in želim, da bi skoro izhajal dnevno, da bi tudi katoličani enkrat dobili svoje lastno orožje, katoliški dnevnik, s katerim bomo branili načela krščanstva.

M. T.

— Igra "STARI IN MLADI" je izborna izpadla. Udeležba je bila obilna in prireditelj je rodila lep uspeh. Natančneje opišemo igro prihodnjič.

V NEDELJO POPOLDNE.

2 adventna. — Jan. Krst. je več ko prerok Mat. 11.
10 Nedelja — Melkiad, pap. in muč.
11 Pondeljek — Damas, papež.
12 Torek — Sinezij, muč.
13 Sreda — Lucija, dev. in muč.
14 Četrtek — Kvaterna, Andrej Bobola.
15 Petek — Florentin, op. Mak-sim, sd.
16 Sobota — Evzebij, škof in muč.

ŠTIRI POSLEDNJE REČI. — SMRT.

Govoriti hočemo tudi o poslednjih rečeh človeka, da jih bomo imeli vedno pred očmi, kajti ni boljšega sredstva, da bomo sovražili greh in ljubili čednostno življenje, kakor ravno poslednje reči. "Pri vseh svojih delih," pravi sv. Duh, "spominaj se poslednjih reči, pa vekomaj ne boš grešil." Te reči imenujemo poslednje reči, ker so zadnji dogodki, ki se tikajo vsakega človeka. Štiri so: smrt, sodba, pekel, nebena. Smrt, sodba čaka vsakega človeka; pekel tega, ki je umrl v grehu; nebena njega, ki je umrl v stanu milosti božje.

Smrt je ločitev duše od telesa. Duša je neumrljiva in gre po smrti v svoje novo bivališče, v katero jo je Bog določil po njenem zasluženju in po njenih delih. Telo ostane tu, zgine, spremeni se v prah, v zemljo, iz katere je vzeto. Sv. vera nas uči: (1) da moramo vsi enkrat umreti; (2) da je dan in ura smrti negotova; (3) da končuje smrt naše zemsko življenje in nepreklicljivo odloči našo večnost po naših delih; (4) da je smrt kazen za izvirni greh in (5) da je Jezus Kristus s svojo smrtjo na križu premagal smrt in nam zagotovil vstajenje.

Vera nas uči, da je smrt kazen za greh. Res je sicer, da je človek podvržen smrti ne glede na greh; ker Bog je po svoji milosti vstvaril človeka, Adama, neumrljivega, neumrljivost bi bila prešla s nedolžnostjo na vse njegove potomce. Adam pa je s svojim grehom zgubil neumrljivost. Bog ga je kaznoval s smrtjo, njega in vse njegove potomce.

Glede smrti nikogar ne smemo pozabiti dveh resnic: namreč da smrti nikdo ne bo ušel, in da bo prišla nad nas, ko je morda nikakor ne bomo pričakovali. Mi ne vemo, kdaj bo napočila naša smrtna ura, Bog nam tega ni razodel, je skrito pred nami, to pa zato, da bi bili vedno pripravljani na smrt, ker Kri-

stus Gospod pravi: "Čujte, ker ne veste ne ure ne dneva."

APOLOGETIKA.

38. Prosta volja — zmota.

Ugovor. — Človek si domišlja, da ima svobodno voljo, ker ugaia to njegovemu samoljubju, in ker hoče s tem ljudje dokazati vero in božjo sodbo.

Odgovor. — Ravno nasprotno je resnica. Izmislili so si le, da človek nima svobodne volje, ker si hočejo božjo sodbo izbiti iz glave. Človeku veliko bolj ugaia, da ne bi imel proste volje.

Če bi prosta volja ne bila neizpodbitno dejstvo in resnica, dejstvo, katero pripoznava vesoljni človeški rod pri vseh svojih dejanjih, bi to resnico že davno vsi brez izjeme tajili. Na ta način bi se najlože odtegnili očitaniem vesti, odtegnili bi se strahu pred božjo sodbo.

Človek, tako pravijo, ravna po svojem značaju, kakor mu je prirojeno. On ni prost, ampak se ravna po močnejšem nagibu.

Res je, da vpliva značaj, vzgoja, omika, okolica, telesne in duševne zmožnosti, pogosto tudi dedičnost skušnjave, zapeljevanje, navada itd. na človeško voljo. Toda vsako ve, da je človeško življenje boj, in bojevalec, vojak je človekova prosta volja. Ta volja se pa utrjuje v boju z molitvijo in samozatajevanjem.

Izjeme samo potrjujejo resnico, da ima človek prosto voljo.

Čuvaj se tistih ljudi, ki ti ponujajo kaj zastoj; od tebe bodo pričakovali, da jim boš povrnil dvojno.

Ako bi ne bilo besede "jaz," bi marsikdo ne bil v stanu pričeti s stavkom.

Kedor ob žetvi spravlja, je moder gospodar.

Brez potu ni medu. Brez setve ni žetve.

Denar in nabrušen nož lahko v prid ali v škodo obrneš.

SRŠENI.

Kar corthlanski Pero spiše, pod tisto se vedno s polnim pravom lahko podpiše: Terček. Sicer pa če se tudi ne podpiše, njegova alkoholizirana klobasarija že itak nosi preočitne znake te trčenosti. Ex ungue leonem.

Pe-Terček, kadar boš ti spisal svoje spomine, jih bo treba pa tako brati, kakor se v starem kraju vrše gotove sodniške razprave, o katerih je rečeno: Od tu se je razprava vršila pri zaprtih vratih. Saj razumeš kajne?

Prosvetarji so dobili po Kristanu premajhno "jerbšno," zato so začeli z novim fondom, topot pod pretezo narodnega doma v Chicagi. Mislijo, da je raznim backom, ki jih je Kristan oskubil, že nova volna zrasla. Zapomnijo naj si, da gre še osel samo enkrat na led, čeravno ni pri najbrihtnejših štirinogačih.

Zajček: "Očka Zavrtnik, ali ste že slišali, da se je en Reverend radi nesrečne ljubezni ustrlel?"

Zavrtnik: "Ali je bil katoliški?"

Zajček: "Žalibog da ne!"

Zavrtnik: "Slab ocvirk."

Molek (se vtakne v besedo): "Saj ni treba praviti, kake vere je bil. Zapiši samo Rev., saj veš, da so naši backi tako neumni, da imajo vsakega Rev. za katoliškega duhovnika. Samo tega ne smeš povedati, da je bil oženjen."

Zavrtnik: "Imaš prav, brate, samo da je Reverend, pa bodi tudi turški mufti. Zajček, priobči s kolikor mogoče debelim naslovom in na dolgo in široko razpledi njegovo ljubavno razmerje. Ti si še fant, imaš še svežo žilico za take reči."

Stavec: "Očka Zavrtnik, nekaj še manjka za to številko!"

Zavrtnik (Moleku): "Zapiši trikrat bizniški interesi, potem trikrat velebizniški interesi in zopet trikrat bizniški interesi, potem bo pa približno zadosti; ako ne dostavi, da je Skaza kapitalistični podrepnik."

Sakseriev ata: Ti Terček, če boš ti tako očitno kazal svoje brezverstvo, kakor to delaš zadnje čase po mojem listu, boš še te zagamane naročnike odbil, ki so nam še ostali.

Terček: Nič se ne bojte ata, že

gledam na to, da kje kakega starokrajskega hribovca vjamem, ki bi si bil kmalu noge "znucal", ko je za nove zvonove pobiral, pa se "zglaha."

Pe-Terček se je zadnjič v neki zahvali spodtaknil ob malo Terezi-jo. Popolnoma ne znana mu je. Se ne čudim. Takrat, ko se je začela njena slava širiti, je on že samo enega "svetnika" poznal — galon!

Jaz mislim, da ko bi Pe-Terček komu kaj svoje krvi dal, pa bi dotični ozdravil, bi bila njegova prva beseda, ko bi k sebi prišel: Vina mi prinesite! Prav, kakor se je tisti, ki so mu pri operaciji pomotoma kozji želodec dali, takoj v grmovje zaletel in je začel obirati.

POZOR!

PRESBIRO NAM POROČA.

"Službene Novine" v 102. številke dne 1. nov. t. l. so obelodanile "Pravilnik o Izvrševanju zakona o izseljevanju." Točka 17. tega pravilnika se glasi:

"Prevozne karte (prepaid tickets) nekoncesiranih parobrodskih družtev, katere so kupljene ali plačane v inozemstvu za izseljenike, izgube dne 31. dec. 1922. l. vso veljavo. Izseljenci, ki imajo take karte bodo poslani nazaj v državne meje"

PO VOLITVAH.

Kaka razburljivost je vladala na volilni dan; ljudstvo je bilo razburjeno in napeto in le počasi so se vrnili mirnejši dnevi. In kako drugačna je bila volitev zadnjih treh desetletij od volitve današnjega dne, to je ona volitev, ko je ogromna večina proglasila grenko vino prvokom vseh ameriških železniških zdravil. Danes ni več nobenega dvoma. Lekarnarji in trgovci z zdravili iz vseh krajev Združenih držav in Kanade nam pišejo, da kadar odjemalci vprašajo po zdravilno grenkem vinu, zahtevajo Trinerjevo. Ljudje, ki trpe na zaprtju, slabi prebavi, slabem teku, imajo glavobole in se čutijo pobite vsled železniških neredov, najdejo gotovo in hitro od pomoč, če vživajo Trinerjevo zdravilno grenko vino. Seznanite se tudi z drugimi izvrstnimi Trinerjevimi zdravili, kot je na pr. Trinerjev liniment za revmatizem, nevralgijo in bol v križu; Trinerjev Antiputrin za vnetje v grlu; Trinerjev Cough Sedative ali pa pripravke kot je Trinerjev Dental Cream.

DR. J. V. ŽUPNIK

ZOBOZDRAVNIK

6131 St. Clair Avenue in Corner E. 62nd St., nad Slovensko Banko.

Uhod je na 62nd Street. Cleveland, Ohio.

Izvršujem zobozdravniški poklic že nad 7. let v tej okolici. Moje delo je zanesljivo.

Preženite bolečino!

Okorelo rame, otrpela mišica, nategnjen sklep — vse to spremlja BOLEČINA. Toda vdrnite nekoliko

PAIN-EXPELLERJA

na bolečo površino, in bolečina bo hitro izginila. Pain-Expeller in bolečina sta si smrtna sovražnika.

Dobite še danes steklenico pri svojem lekarnarju, 35c, in 70c. Glejte, da bo na zavojku tvorniška znamka SIDRO. Zavrnite vse ponaredbe.

F. AD. RICHTER & CO. 104-114 South 4th St. Brooklyn, N. Y.

BOŽIČ SE BLIŽA.

Kakor druga leta bodete gotovo tudi letos poslali svojcem primerno denarno darilo za božič.

Naša banka pošilja denar v stari kraj hitro, zanesljivo in po nizki ceni. Poleg tega je letos storila še posebne odredbe, da bodo njene božične denarne pošiljke točno dostavljene.

Prejemniki dobe denar na svoji domači pošti brez vsakega odbitka.

Ako pa ste namenjeni potovati za božič v stari kraj, tedaj se poslužite naše banke, ako hočete biti točno postreženi.

Za nadaljna pojasnila se obrnite na

SLOVENSKO BANKO

ZAKRAJSEK & CESAREK 70 — 9th Ave., New York, N. Y.

"111" Cigarete

DOBRE

so! 10¢

Kupi te cigarete, hrani denar.

VSO ODPRAVO

OD GLAVE DO NOG

si lahko kupite pri nas. V zalogi imamo najboljše trpežne obleke, najboljše vsakovrstne čevlje, klobuke, spodnje obleke, praznične in za na delo srajce, najboljše ovratnike in kravate za srajce. Kadar kupujete čevlje za praznike ali za na delo pridite k nam in dobili boste najboljše čevlje, ki si jih morete kupiti za vaš denar. Za vaše dečke imamo najboljše trpežne obleke, čevlje, kape, srajce in sploh vse, kar rabijo.

Mi Vam obljublamo, da v naši trgovini, dobite vedno najboljšo vrednost za "VAŠ DENAR"!

J. J. DVORAK & CO.

1853-1855 BLUE ISLAND AVE., CHICAGO, ILL.

AKO SE BOSTE SPOMNILI,

da Vaši sorodniki in znanci v daljni stari domovini obračajo te dni svoje žalostne oči k Vam — strici in prijatelji v Ameriki — proseč Vas pomoči, ne pozabite jim poslati denarnega daru, s katerim jim boste osladili te praznike. Ako pa mislite poslati kaj denarja v prihodnjih tednih, je sedaj napripravejši čas, zakaj pozneje bodo vse pošte, kakor po navadi pred prazniki, preobložene s pošiljatkami.

Pripravljeni del Vašega daru si pa najbolj zagotovite, ako pošiljatev odposljete po priznani najbolj varni

KASPAR STATE BANK

KAPITAL IN DOBIČEK \$1,250,000.00

1900 Blue Island Avenue CHICAGO, ILLINOIS.

PREMOŽENJE, \$13,000,000.00.

JUGOSLOVANSKA BANČNA TRDNJAVA V AMERIKI.

SUKNJE

Najboljše v Chicago

\$20 do \$50

Naše letošnje suknje imajo čudovito vrednost. So krasno izdelane, fino podložene z podvlako, v vseh barvah.

SUKNJE Z KOSMATIMI OVRATNIKI, S PASOVI IN NA Z NAPOL PASOVI, KAKOR TUDI BREZ PASOV z in brez žametovih ovratnikov. Izdelane po najnovejši modi v vseh poljubnih velikostih na izbero.

OBLEKE Z DVOJNIMI HLAČAMI

Posebna vrednost v oblačih za može in mladeniče "single and double breasted" obleke z dvojnimi hlačami iz najboljšega volnenega blaga po posebnih cenah po:

\$22.50 do \$50.00

Naša prodajalna je odprta ob večerih vsak torek, četrtek in soboto.

Naša prodajalna je odprta vsako nedeljo dopoldne.

Jelinek & Meyer

1800 to 1808 BLUE ISLAND AVE. Chicago, Ill.

Corner 18th Street

ZADNJA PRAVDA.

ROMAN

Spisal češki J. S. Baar.
Poslovenil Vojteh Hybašek.

Doma pri oknu je stal Martin. Manca je bila odšla k blagoslovu; on pa pojde na vrt, kjer bo legel pod hrusko in počakal, ne bi li kje zagledal Adama. Vivček si je že napolnil in prižgal, po čepici je segel — samo iti mu je še treba. — Tedaj zagleda svakinjo, kako beži kot divja domov z otrokom v naročju, akoravno so v cerkvi komaj vkup odzvonili. "Nekaj zelo hudega se ji je moralo zgoditi, morda si je deklica zlomila ročico ali nožico, da jo nosi," je sodil Martin. Stal je pri oknu kot pribit in naravnost koprnel, da bi ga Adam poklical sedaj v nesreči; z veseljem bi skočil za njega v vodo, — pokazal bi mu, da ima že dovolj te jeze; teh par tednov, kar so si v sovraštvu, se mu zdi že cela večnost. . . . Toda pri Zgornjih ni slišati ničesar, niti miš se tam ne gane. Najsi bi steklo z očmi prevrtal in glavo z ugibanjem pobelil, bi vendar ne uganil, kaj se godi pri bratu. Strah ga obhaja vsled te tiho. Že je stopil korak, dva, da pogleda k Adamu in povpraša, kaj se je zgodilo, ko ga zvon zadrži na potu. — Pokrižal se je — "Vero" je zmolil in predenj je molitvico dokončal, že vidi prihajati Manco, in tudi ona prihaja v diru, kakor bi jo kdo podil. V tem so pri Zgornjih zaškripala vrata, kot lev se žene Adam naravnost proti vasi in nad Manco. Kaj počne Adam? Smrtnobledo Martinovo ženo je zgrabil za vrat, mikasti jo in vpije, da sliši ves trg: "Ko bi bila moja, ti mrha strupena, na vrat bi ti stopil in te potepal kakor gada."

"Martin, ubil me bo," je obupno zavpila Manca in deček je začel jokati. "Nekaj strašnega je morala narediti Manca," je švignilo po glavi njenemu možu. "Pa naj, — pretepati je vendar ne pustim!" Kot strela je pohitel na dvorišče.

"Dobro, da si tu," ga je pozdravil Adam, "tukaj jo imaš, mrho — ne pa ženo; — in ti nisi več moj, ne jaz tvoj brat —"

Adam čuti, kako v njem, v njegovem srcu nekaj poka, se ruši in razpada. . . . Nekaj, kar mu je bilo še pred nekaj trenutki ljubo in drago; čuti, da se odpoveduje nečemu velikemu in svetemu.

Tudi Martin stoji kot okamenel. Vsa spravljivost v njegovi duši je utonila nekam v globočino. — Dobro čuti, da v tem trenutku pokajo in se trgajo spona in vezi rodu in krvi. . . .

Črn prepad je zazijal pri njunih nogah; na njegovem dnu, kamor trdovratno gledata oba brata, se jima zdi, kakor bi se bila za trenutek prikazala stara, siva očetova glava. — Ne, bila je le prevara, omama. Dvignila sta oči od tal, obrnila si hrbte in se razšla temna, brez besede. —

"Pri drevescu" za mizo sedi Martin in pije; pije, da tone v pijaci, plačuje godca, daje si igrati in sam poje vedno isto pesem — pesem "o hudi ženi."

"Ženeni, ženeni
horši než vezeni,
z vezeni si pomužu
od zle ženy nemužu —"

"Ženitev vezitev
te v vozi drži,

IZ STAREGA KRAJA

SO DOSPELE "MOHORJEVE KNJIGE ZA LETO 1923.

— Letošnje Mohorjeve knjige so krasne in so izšle 4. knjige. Cena iztisa je \$1.00 in se dobijo pri:

REV. GEO. TRUNKU,
P. O. BERWICK, N. DAK.

Vsak zaveden Slovenec naj gotovo kupi en iztis Mohorjevih knjig. — Čisti dobicek je namenjen kulturnemu delu Mohorjeve Družbe na Koroškem, kjer se bije boj za ohranitev slovenske zavednosti pod tujim režimom.

Prepričajte se!

Da mi resnično izdelujemo najkrasnejše ženitovanjske slike.

Da imamo na razpolago za slikanje najlepše pozicije. Da izdelujemo vsa dela točno in po najzmernejših cenah.

Vsem se priporočam.

Nemecek
FOTOGRAFIST

1439 W. 18th St., cor. Albert, Chicago, Ill.

Phone: Canal 2534.

iz voze rešitev
od zle žene je ni!"

se razlega njegov glas po trgu že hripavo, toda venomer žalostno, žalostno.

VI.

Dolgo časa, celo vrsto nedelj je ostala Porazilova klop v cerkvi prazna, kakor bi se je vsi bali; nihče se ji ni približal. Po vsej župniji so sicer vedeli, da ni več Porazilova, marveč da je javna klop, kakor druge v cerkvi, toda navada je navada. Nikdar ni sedel v njo noben drugi, vsi so še imeli svoje priljubljene prostorčke in zato nikomur ni bilo mar te ugodnosti. Porazilovi ljudje so se vsled sramote skrivali zadaj pod korom, in kadarkoli je kdo izmed njih zadel s pogledom na prazno klop, je čutil, kako se mu v duši vnovič odpira rana. . . . Gospod župnik je bil pred nekaj časom obiskal brata; hotel ju je spraviti; spomnil ju je očeta in matere v grobu; možka bi si še bila morda dala kaj dopovedati, a ženski ne pa ne odnehata, ne popustita druga drugi. In ni bilo več tajno, da so izgubili klop in da si je ne bodo mogli očitati, da pri Porazilovih ne bo stal več oltar in da Martin ne bo nosil neba, dokler se oba ne spravita.

"Prej bo prišel Haltrav k Čerhovu kot se bosta sešla ta dya," so sodili sosede, ki so poznali Porazile. — "To je rod trmoglavcev, ki ne odnehajo, naj že pade glava ali zob."

John Gornik

SLOVENSKI TRGOVEC IN KROJAČ

6217 ST. CLAIR AVE., CLEVELAND, OHIO

se priporoča za nakup MOŠKE IN DEŠKE OPRAVE.
Izdeluje MOŠKE OBLEKE po naročilu točno in ceno.

"ŽELEZNA PRALNA PEČ"

Ta peč je zelo pripravna za perilo. Na to peč se lahko postavi pralni kotel, v katerem v kratkem času zavre voda in se perilo skuha. To peč lahko postavite v klet ali kamor vam bolj prija, kjer že imate bolj ugoden prostor za pranje. Po zimi pa to peč lahko porabite za greti Vaše sobe, ker hitreje vam segreje hišo, kot katerakoli druga peč. V njej lahko kurite s premogom ali drvami. Poleti jo lahko rabite za kuhanje, namesto, da bi kurili v velikih pečeh, kuhate na tej ki potrebuje le malo kuriva.

Naročite si jo takoj in pišite na zooljni naslov kar v Vašem domačem slovenskem jeziku in priložite \$10.00 Obratno boste prejeli peč, od katere boste plačali sami ekspresne stroške.

BENJ. EICHHOLZER,

TRGOVINA RAZNE ŽELEZNINE IN POHIŠTVA

527 Main Street

Forest City, Pa.

POZOR! NOVA GOSTILNA POZOR!

Cenjenemu slovenskemu in hrvatskemu občinstvu naznam, da sem pričel gostilniško obrt. Vsem Slovencem in Hrvatom se najtopleje priporočam za obilni poset. Pri meni bodo na razpolago vedno najfinejše smodke, cigarete in tobak. Poleg izbornih mehkih pijač itd. bo pri meni tudi vedno na razpolago fini prigrizek za cenjene goste.

LOUIS MAJČEN

Slovenski gostilničar

436 West 29th Street,

Chicago, Ill.

Dolžnost Slovencev v Chicagi

je, da dajo svoje perilo oprati v SLOVENSKO PRALNICO "LAUNDRIJO." Ne podpirajte več tujcev, ko imate v svoji sredi svojega lastnega rojaka, ki vodi to obrt. Kadar imate pripravljeno svoje perilo, pokličite na telefon, da pride na Vaš dom voz Slovenske pralnice. Mi peremo oblačila in vse, kar je za prati. Čistimo obleke "Dry cleaning," čistimo karpete, zavese in sploh vse, kar se da čistiti. Kadar imate kaj za prati, čistiti, ne pozabite na naše ime. Pokličite nas po telefonu.

SOUTH-WEST LAUNDRY CO.

Wet and Dry Wash

JOHN ČERNOVICH, lastnik.

255 W. 31st Street,

CHICAGO, ILL.

Telephone: Yards 5893.

Naši zastopniki(ce).

Naš glavni in potovalni zastopnik za vse naše liste je Mr. Leo Mladich iz Chicago, Ill. On je pooblaščen pobirati naročnino za naše liste in vse kar je v zvezi z našimi listi. Je pooblaščen tudi pooblaščeati po naselbinah nove zastopnike in zastopnice.

LOKALNI ZASTOPNIKI(CE).

San Francisco, Calif.—Mrs. Lena Petrick.
Za Leadville, Colo. in okolico: Mr. Frank Stibernik in Mrs. Mary Bradach.
Denver, Colo.—Mr. Jos. Pavlakovič.
Pueblo, Colo. in okolico.—Rev. P. Cyril Zupan, O.S.B. in Mrs. Jos. Meglen.
Indianapolis, Ind. in okolico.—Mr. Louis Komlanc.
Rodson, Md. in okolico.—Mr. Jernej Intihar.
Calumet, Mich. in okolico.—Mr. J. Musich in Mrs. Frances Plautz.
Iron Mountain, Mich. in okolico.—Mr. A. Berce.
Detroit, Mich. in okolico.—Mrs. A. Banks.
Bridgeport, Conn. in okolico.—Rev. M. J. Golob.
Rothbury, Mich. in okolico.—Mr. Rudolf Sneider.
St. Louis, Mo. in okolico.—Mr. John Mihelich.
Frontenac, Kans. in okolico.—Mr. Martin Chancel.
Kansas City, Kans.—Mr. Peter Majerle.
East Helena, Mont. in okolico.—Mrs. Frances Ambro.
So. Omaha, Neb.—Mrs. M. Petrasich.
Brooklyn, N. Y.—Mr. Jos. Skrabe.
Newark, N. J.—Mrs. Johana Mevzek.
New York, N. Y.—Very Rev. Benigen Snoj O.F.M.
Thomas, W. Va.—Mr. John Lahajnar in Mrs. J. Bulich.
Valley, Wash.—Mrs. Mary Swan.
Rock Springs, Wyo.—Miss Apolonia Mrak.

ILLINOIS.

Aurora, Ill.—Mrs. M. Vesel.
Chicago, Ill.—Mr. Leo Mladich in Mr. A. Glavach.
Joliet, Ill.—Mr. Marko Bluth, Mr. Jos. Muhich, Mr. Paul Laurich in Mr. J. N. Vranichar.
Rockdale, Ill.—Mrs. M. Kastelic.
La Salle in Oglesby, Ill.—Mr. F. Misjak.
North Chicago in Waukegan, Ill.—Mr. J. Drashler.
Springfield, Ill.—Rev. F. S. Mažir in Mrs. C. Andrews.
Bradley, Ill.—Mr. M. Smoley.

MINNESOTA.

Aurora, Minn.—Mrs. M. Smolich.
Biwabick, Minn.—Mr. Frank Globokar.
Chisholm, Minn.—Mrs. Barbara Globočnik, Rev. J. E. Schifferer in Mr. John Strle.
Ely, Minn.—Mr. J. Otrin, Mrs. Val. Maren in Mr. Jos. Peshel.
Eveleth, Minn.—Mrs. Frances Gregorich in Mrs. M. Gorjanc.
Greaney, Minn.—Mrs. U. Babich.
McKinly, Minn.—Mrs. A. Hegler.
New Duluth, Minn.—Rev. A. Pirnat in Mr. M. Špehar.
Rice, Minn.—Rev. John Trobec.
Tower in Soudan, Minn.—Mrs. F. Loušin.
Virginia, Minn.—Mrs. Rosie Tishel.

OHIO.

Barberton, Ohio.—Mr. Frank Zupančič, Mr. Joseph Lekšan.
Newburg, Ohio.—Rev. J. J. Oman, Mr. Jakob Resnik.
Cleveland, Ohio.—Mr. Frank Suhadolnik, Mr. Anton Strniša, Mr. Joseph Meglich, Mr. Rudolph Cerkvenik, Rev. J. Miklavčič, Mrs. Ivanka Gaspari.
Bedford, Ohio.—Mr. Frank Stavec.
Collinwood, Ohio.—Mr. John Mesec.
Nottingham, Ohio.—Miss Mary Mevzek.
Lorain, Ohio.—Miss Frances Bombach.
Miss Mary Svete.

PENNSYLVANIA.

Ambridge, Pa.—Mrs. Jennie Svegl.
Beading, Pa.—Mr. N. Simonič.
Braddock, Pa.—Mr. Joseph Lesjak.
Bridgeville, Pa.—Miss Elizabeth Pogačnik.
Burdine, Pa.—Mr. John Krek.
Canonsburg, Pa.—Mr. Mihael Tomšič, Mr. John Pelhan, Mrs. Mary Bevc, Miss F. Mohorič.
Forest City, Pa.—Mrs. Anna Grčman.
Johnstown, Pa.—Mr. Andrew Tomec.
Olyphant, Pa.—Miss Mary Zore.
Pittsburgh, Pa.—Mr. John Golobič, Mr. J. Bojanc, Mr. Geo. Weselich.
Steelton, Pa.—Mr. Anton Malesich.
So. Bethlehem, Pa.—Mr. J. Koprivšek.

WISCONSIN.

Milwaukee, Wis.—Mr. J. Jenko, Miss Mary Mohorko in Mr. Steve Hojnik.
Sheboygan, Wis.—Mr. M. Progar in Mr. John Udovich.
Willard, Wis.—Rev. J. Novak in Mr. Fr. Perovšek.
Racine, Wis.—Mr. Martin Novak.

J. KOSMACH.

1804 W. 22nd Str., Chicago, Ill.
Rojakom se priporočam pri nakupu raznih BARV, VARNIŠEV, ŽELEZJA, KLJUČAVNIC IN STEKLA.
Prevzamem barvanje hiš zunaj in znotraj, pokladam stenski papir.
Najboljše delo, najnižje cene.
Rojaki obrnite se vselej na svojega rojaka!